

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobkyně: **E. K.**, zastoupená Mgr. Bohdanou Novákovou, advokátkou se sídlem Pod Terebkou 12, Praha, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2007, č. j. OAM-1-707/VL-07-12-2007, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2009, č. j. 64 Az 93/2008 - 114,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Bohdany Novákové **se určuje** částkou 2880 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] V záhlaví specifikovaným rozhodnutím ze dne 2. 10. 2007 žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný totiž dospěl k závěru, že skutečnosti uváděné žalobkyní nelze podřadit důvodům pro udělení azylu. Žalobkyně uvedla, že žila spolu s manželem ve vlastním domě v centru města. V průběhu roku 2006 od nich neznámé osoby chtěly koupit jejich dům a především pozemek, na kterém dům stál. Přes jejich naléhání však pozemky neprodali. Jejich dům poté vyhořel, a tak vše oznámili nejdříve policii a později také na prokuraturu. Následně jim začaly neznámé osoby opět vyhrožovat, její manžel byl zbit a musel být měsíc léčen, vyhrožováno bylo také žalobkyni. Rozhodli se proto odjet do České republiky, kde požádali o mezinárodní ochranu. Podle správního orgánu nebyly problémy žalobkyně způsobeny důvody uvedenými v § 12 zákona o azylu, ale tím, že se neznámé osoby chtěly na její a manželův úkor obohatit. Žalobkyně neuvedla ani žádnou ze skutečností, které by bylo možno podřadit vážné újmě ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[2] Žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného podala dne 10. 10. 2007 žalobu, kterou později doplnila podáním (doručeným Krajskému soudu v Ostravě dne 13. 11. 2007), v němž navrhla, aby jí byl ustanoven zástupce – advokát. Uvedený návrh odůvodnila tím, že jsou u ní dány předpoklady k osvobození od soudních poplatků a že pro nedostatečnou orientaci v právním

řádu České republiky není způsobilá účinně hájit svá práva. Zároveň konstatovala, že pro neznalost českého jazyka by byla nezbytná účast tlumočnicka, přičemž tato účast by nebyla nutná, hájil-li by její zájmy navrhovaný advokát. Rozsudkem ze dne 14. 4. 2008 soud žalobu zamítl jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud uvedené rozhodnutí krajského soudu zrušil rozsudkem ze dne 5. 11. 2008, č. j. 1 Azs 91/2008 - 86 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud krajskému soudu vytkl, že svým postupem žalobkyni odepřel právo garantované v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle nějž má každý právo na právní pomoc v řízení před soudy, protože vůbec nerozhodl o její žádosti o ustanovení právního zástupce.

[3] Krajský soud následně usnesením ze dne 17. 2. 2009 ustanovil žalobkyni zástupkyni, a to advokátku Mgr. Bohdanu Novákovou. Ta dne 31. 8. 2009 zaslala soudu doplnění žaloby. Výše uvedeným rozsudkem ze dne 30. 11. 2009 krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že považuje za prokázané, že žalobkyně přicestovala do České republiky proto, aby zde mohla legálně pobývat, neboť ve své vlasti měla problémy s neznámými osobami, které usilovaly o její majetek. Z hlediska takto uplatněných důvodů se krajský soud ztotožnil se závěrem žalovaného, že je nelze podřadit pod důvody taxativně vypočtené v § 12 zákona o azylu. Stejně tak krajský soud neshledal, že by v případě žalobkyně byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany a že by se žalovaný touto otázkou nezabýval dostatečným způsobem.

II.

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla včas podanou kasační stížností rovněž rozsudek krajského soudu ze dne 30. 11. 2009. V kasační stížnosti ze dne 11. 1. 2010 toliko uvedla, že rozsudek napadá z důvodu nezákonnosti, vady řízení a nepřezkoumatelnosti. Zároveň požádala o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti s tím, že podrobné důvody stížnosti rozvede po ustanovení advokáta. Usnesením ze dne 22. 2. 2010 vyzval krajský soud žalobkyni prostřednictvím Mgr. Bohdany Novákové k opravení vad kasační stížnosti s tím, že uvedená zástupkyně byla stěžovatelce ustanovena pro celé řízení, včetně řízení o kasační stížnosti. Stěžovatelka v zastoupení citovanou advokátkou doplnila kasační stížnost dne 22. 3. 2010. Uvedla, že vadu řízení spatřuje v tom, že žalovaný, stejně jako krajský soud, nepoužili žádnou informaci ze země původu. A to přestože stěžovatelka pochází z Ruské federace, která dlouhodobě patří k zemím s velmi špatným stavem dodržování lidských práv a tím také k zemím, jejichž občané nejvíce a nejúspěšněji žádají v zemích Evropské unie i jinde ve světě o azyl nebo o jinou formu mezinárodní ochrany. Jestliže správní orgán nepovažoval stěžovatelkou uváděné důvody žádosti za azylově relevantní, pak ji měl udělit přinejmenším doplňkovou ochranu. Zmanipulovanost a politickou ovlivnitelnost ruské justice nescetněkrát konstatoval i Evropský soud pro lidská práva, např. v téměř každé stížnosti podané a vyhrané českými stěžovateli, tedy stěžovateli pocházejícími z geografické oblasti, z níž pochází také stěžovatelka. Alternativa udělení doplňkové ochrany však nebyla žalovaným vůbec posouzena. Stěžovatelka se tedy v zemi původu obává o život z důvodu pronásledování soukromými osobami, ruská justice nefunguje, je hříčkou v rukou mocných. Stěžovatelka se proto domáhá udělení doplňkové ochrany, což musí být posouzeno vždy.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na rozsudek ze dne 2. 4. 2009, č. j. 1 Azs 7/2009 - 88, v němž Nejvyšší správní soud odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost pana A. N., manžela stěžovatelky. Důvody uváděné stěžovatelkou v řízení před správním orgánem byly přitom shodné s důvody manžela. Žalovaný dále uvedl, že není pravdou, že by se v případě stěžovatelky nezabýval otázkou doplňkové ochrany. Stěžovatelka však neunesla své břemeno tvrzení, neboť neuváděla, v čem konkrétně spatřuje nebezpečí vážné újmy,

která ji měla po návratu do vlasti hrozit. Námitky obsažené v tomto směru v kasační stížnosti jsou nadto formulovány pouze povrchně. Žalovaný tedy navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.

III.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky (ve smyslu § 104a s. ř. s.). K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

[7] Stěžovatelka předně namítla, že žalovaný ani krajský soud nepoužili v řízení žádnou informaci o zemi původu. K tomu je třeba poukázat na skutečnost, že žalovaný zamítl žádost stěžovatelky podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy na základě institutu představujícího jistou formu zkráceného řízení. Účel uvedeného ustanovení přitom spočívá právě v tom, že v případě „zjevně nedůvodných“ žádostí je již nadbytečné, aby se správní orgán podrobně zabýval např. tím, zda byly u daného žadatele naplněny všechny prvky institutu pronásledování, či aby si zjišťoval podrobné informace o zemi původu žadatele. Ke stejnému závěru viz např. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 - 71, nebo ze dne 18. 6. 2009, č. j. 1 Azs 89/2008 - 82.

[8] Rozhodné tedy je, zda žalovaný a krajský soud nepochybili ve svých závěrech, podle nichž stěžovatelka neuváděla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Stěžovatelka ve své kasační stížnosti nikterak nezpochybnila závěr, že neuvedla žádné azylově relevantní důvody, její argumentace směřuje toliko k tomu, že ji měla být udělena doplňková ochrana a že se žalovaný a krajský soud danou otázkou nedostatečně zabývali. Jak však Nejvyšší správní soud zjistil ze správního a soudního spisu, opak je pravdou. Správní orgán i krajský soud se otázce doplňkové ochrany výslovně věnovali a shledali, že stěžovatelka neuvádí žádné důvody svědčící o tom, že jí hrozí vážná újma. Lze dodat, že i v kasační stížnosti stěžovatelka pouze povšechně uvádí, že se v případě návratu obává o život a že Ruská federace patří k zemím s velmi špatným stavem dodržování lidských práv. K tomu však Nejvyšší správní soud již judikoval, že je primární povinností stěžovatelky konkrétně tvrdit, že na její situaci některý z důvodů vyjmenovaných v § 14a odst. 2 zákona o azylu vůbec dopadá (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, č. j. 2 Azs 105/2008 - 69, nebo ze dne 11. 3. 2009, č. j. 1 Azs 49/2008 - 93). Námitkou stěžovatelky ohledně jejího čečenského původu se Nejvyšší správní soud v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. nezabýval, neboť nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem.

[9] Nutno dodat, že kasační soud neshledal ani žádné pochybení krajského soudu tak výrazné intenzity, o němž by bylo možno se důvodně domnívat, že zapříčinilo odlišnost rozhodnutí ve věci samé, a které by způsobilo přijatelnost kasační stížnosti.

[10] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[12] Žalobkyni byla ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Výše odměny advokátky byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby spočívající v písemném podání týkajícím se věci samé ze dne 22. 3. 2010, a náhrady hotových výdajů, tedy ve výši 2100 Kč a 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b), d), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem 2400 Kč. Nejvyšší správní soud nepřiznal zástupkyni odměnu za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě právního zastoupení, jak bylo advokátkou požadováno, neboť zástupkyně byla ustanovena již pro řízení před krajským soudem a odměna za tento úkon jí již byla přiznána krajským soudem. Protože ustanovená advokátka je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku 480 Kč, odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ustanovené advokátce se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2010

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu